

Abstrakt

V této disertační práci se zabývám změnami v posuzování a měření kvality života a rozvoje po krizi z roku 2008 a promítnutím těchto změn do politických strategií západních států. Navazuji na veřejnou debatu i na řadu knih a odborných článků, jejichž autoři se zabývali příčinami krize, reakcí vlád a mezinárodních institucí na její projevy i jejími dopady na kvalitu života západní společnosti. Cílem mé práce je zjistit, zda dramatické události z podzimu 2008 vedly k významnější změně západní společnosti a jejích institucí, jak mnozí experti, politici i společenské osobnosti na počátku krize očekávali. V této souvislosti se zaměřuji nejprve na analýzu změn na straně institucí, při níž vycházím především ze studia strategických dokumentů, knih a sborníků publikovaných po krizi a částečně též z článků otištěných ve světových médiích. Dále se zaměřuji na analýzu společenských preferencí, ke které používám data o subjektivní kvalitě života sebraná v rámci *European Quality of Life Survey*. Výsledky analýzy institucí ukazují, že ekonomický růst je i po krizi nadále považován za hlavní podmínku rozvoje západních zemí. Určitý posun oproti situaci před krizí lze však spatřovat ve větším důrazu na rovnoměrnější distribuci přínosů růstu a rovněž ve větší pozornosti věnované dopadům růstu na životní prostředí. To se projevuje i tím, že při posuzování kvality života a rozvoje vzrostl vliv sociálních a environmentálních ukazatelů, které doplnily doposud dominantní ekonomické indikátory. Analýza preferencí ukázala, že krize nejenže neoslabil vztah mezi ekonomickými faktory a subjektivní kvalitou života, ale naopak jej ještě posílila. To znamená, že společenská shoda na tom, že materiální blahobyt je nezbytným předpokladem kvalitního života, je v západních zemích po krizi silnější než před ní. Na základě těchto poznatků docházím k závěru, že krize z roku 2008 nevedla k zásadní (paradigmatické), ale jen dílčí (parametrické) změně v posuzování a měření kvality života. Kromě rozšíření dosavadních znalostí o vlivu zatím poslední globální ekonomické krize na vývoj západní společnosti spočívá přínos této práce i v poznání, jak západní instituce reagují na závažné krize. V této souvislosti práce na jedné straně potvrzuje poměrně velkou odolnost západních institucí vůči krizím, zároveň však odhaluje, že tato odolnost může bránit (vy)řešení systémových problémů, které krize způsobují, což zvyšuje riziko jejich opakování.